ORĘDOWNIK
STAROSTWA I POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby, przynajmniej raz w tygodniu. — Prenumerata kwartalna 360 mk., miesięczna 15) mk. — Poszczególny numer 20 mk.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 40.— marek od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 60.— marek od wiersza.

Redakcja: Starostwo w Pucku. — Nakład i drukarnia: „Drukarnia Gdańska“ Tow. Akc., Gdańsk.

Nr. 34. | **Puck, środa, dnia 10 maja 1922 r.** | **Rok 36.**

Część Urzędowa.

268.

Ustawa z dnia 20 stycznia 1920 roku o obywatelstwie Państwa Polskiego. (Dziennik Ustaw R. P. z roku 1920 nr. 7 poz. 44.)

Art. 1.

Obywatel polski nie może być jednocześnie obywatelem państwa innego.

Art. 2.

Z chwilą ogłoszenia ustawy niniejszej prawo obywatelstwa polskiego służy każdej osobie bez różnicy płci, wieku, wyznania i narodowości, która:

1. jest osiedlona na obszarze Państwa Polskiego, o ile jej nie służy obywatelstwo innego państwa. Za osiedlonego w Państwie Polskiem w znaczeniu niniejszej ustawy jest uważany, kto:

a) jest zapisany lub ma prawo być zapisanym do ksiąg stałej ludności b. Królestwa Polskiego;

b) ma prawo swojszczyzny w jednej z gmin na obszarze Państwa Polskiego, stanowiącym poprzednio część składową Państwa Austrjackiego lub Węgierskiego;

c) miał już przed 1-ym stycznia 1908 r. z tytułu obywatelstwa niemieckiego stałe miejsce zamieszkania na obszarze Państwa Polskiego, stanowiącym poprzednio część składową Państwa Pruskiego;

d) był zapisany do gminy miejskiej lub wiejskiej, albo do jednej z organizacji stanowych na ziemiach b. Cesarstwa Rosyjskiego, jakie wchodzą w skład Państwa Polskiego;

2. urodziła się na obszarze Państwa Polskiego, o ile nie służy jej obywatelstwo innego Państwa;
3. ponadto której na mocy traktatów międzynarodowych obywatelstwo polskie przysługuje.

Art. 3.

Obywatele państw innych pochodzenia polskiego oraz ich potomkowie uznani będą za obywateli Państwa Polskiego, skoro po powrocie do Polskiego Państwa w urzędzie administracyjnym miejsca swego zamieszkania złożą dowody pochodzenia polskiego wraz z oświadczeniem, że chcą być obywatelami polskimi i zrzekają się obywatelstwa innego państwa.

Art. 4.

Obywatelstwo polskie nabywa się:

1. przez urodzenie,
2. przez uprawnienie, uznanie lub przysposobienie,
3. przez zamążpójście,
4. przez nadanie,
5. przez przyjęcie urzędu publicznego lub przyjęcie do służby wojskowej w Państwie Polskiem, o ile nie uczyniono przeciwnego zastrzeżenia.

Art. 5.

Przez urodzenie dzieci ślubne nabywają obywatelstwo ojca, dzieci nieślubne — obywatelstwo matki. Dzieci rodziców niewiadomych, urodzone lub znalezione na obszarze Państwa Polskiego, uważane będą za obywateli polskich, o ile nie wykaże się ich inne obywatelstwo.

Art. 6.

Przez uprawnienie, uznanie lub przysposobienie dziecko, liczące nie więcej niż 18 lat, nabywa obywatelstwo ojca lub matki, względnie innej osoby, uznającej lub przysposabiającej.

Art. 7.

Przez zamążpójście nabywa obywatelstwo polskie cudzoziemka, poślubiająca obywatela polskiego.

Art. 8.

Nadanie obywatelstwa polskiego nastąpić może na prośbę osoby, pragnącej je uzyskać, jeżeli wykaże:

1. że prowadziła nieposzlakowany tryb życia,

2. że przebywa stale przynajmniej od 10 lat w granicach Państwa Polskiego,
3. że posiada środki utrzymania lub zarobkowania dla siebie i swojej rodziny,
4. że posiada znajomość języka polskiego.

Za małoletnich oraz inne osoby, ograniczone w zdolności do działań prawnych, wnoszą prośbę o nadanie im obywatelstwa polskiego ich prawni zastępcy.

Art. 9.

W wypadkach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie, obywatelstwo polskie może być nadane osobom, nie odpowiadającym poszczególnym warunkom z pośród wymienionych w art. 8, zwłaszcza na obszarze b. Cesarstwa Rosyjskiego, jaki wchodzi w skład Państwa Polskiego. W żadnym jednak razie obywatelstwo polskie nie może być nadane osobom, ukaranym przez sądy polskie za przestępstwa, pociągające za sobą ograniczenia praw, dopóki to ograniczenie trwa, tudzież osobom, znajdującym się w stanie upadłości.

Art. 10.

Obywatelka polska, która przez zamążpójście za cudzoziemca utraciła obywatelstwo polskie, odzyskuje je, jeżeli po ustaniu tego małżeństwa i osiedleniu się w Polsce złoży odpowiednie oświadczenie w urzędzie administracyjnym miejsca swego zamieszkania.

Art. 11.

Utrata obywatelstwa polskiego następuje:
1. przez nabycie obcego obywatelstwa;
2. przez przyjęcie urzędu publicznego lub wstąpienie do służby wojskowej w państwie obcem bez zgody Rządu Polskiego.

Osoby, obowiązane do czynnej służby wojskowej nabyć mogą obywatelstwo obce nie inaczej, jak po wyjednaniu na to zezwolenia od Ministra Spraw Wojskowych, w przeciwnym razie wobec Państwa Polskiego nie przestaną być uważane za obywateli polskich.

Art. 12.

O nadaniu i utracie obywatelstwa polskiego rozstrzyga Minister Spraw Wewnętrznych, po zasięgnięciu w wypadkach nadawania obywatelstwa opinji gminy, w której dana osoba jest zamieszkała, tudzież właściwego urzędu administracyjnego.

Minister Spraw Wewnętrznych jest władny przekazać uprawnienia, wynikające z niniejszego artykułu, władzom administracyjnym II instancji.

Art. 13.

Nadanie i utrata obywatelstwa polskiego, o ile inaczej nie zastrzega postanowienie Ministra Spraw Wewnętrznych, rozciąga się na żonę nabywającego lub tracącego obywatelstwo polskie, tudzież na jego dzieci, w wieku do lat 18.

Art. 14.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Art. 15.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Marszałek: **Trąmpczyński.**
Prezydent Ministrów: **L. Skulski.**
Minister Spraw Wewnętrznych: **S. Wojciechowski.**

Powyższą ustawę przypominam urzędom mi podległym jak i ludności powiatu.

Puck, dnia 15 kwietnia 1922 r.

Lipski, starosta.

269.

Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego w sprawie zakazu stanowienia klaczy pożyczonych od wojska.

W myśl rozkazu Min. Spr. Wojsk. Dep. X. L. 6359|Rem. z dnia 20. III. br. polecam pouczyć rolników użytkujących klacze wypożyczone za rewersami, że wobec tego, że konie rewersowe są pierwszą rezerwą wojskową, stanowienie klaczy wypożyczonych jest niedozwolone.

Wojewoda Pomorski.
z pol. (—) Stonakowski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 21 kwietnia 1922 r.

Lipski, starosta.

270.

Ustawa z dnia 4 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 10 maja 1919 r. o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. P. P. P. Nr. 41, poz. 298.)

Art. 1. Artykuł 8 ustawy z dnia 10 maja 1919 r. o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. P. P. P. Nr. 41, poz. 298) otrzymuje brzmienie następujące:

„W miejscowościach, gdzie komisje Szacunkowe miejscowe nie były utworzone, lub też gdzie zostały zamknięte przed ukończeniem rejestracji strat wojennych, materjały szacunkowe, zebrane przez instytucje społeczne jako też organy i osoby urzędownie uprawnione do ustalenia strat wojennych, przekazane zostaną do Komisji Szacunkowych Głównych dla ostatecznego ustalenia i oszacowania tych strat.“

Art. 2. Punkt a) art. 18 ustawy, wyszczególnionej w art. 1, otrzymuje następujące brzmienie:

„Sprawdzenie i zatwierdzenie w myśl art. 8 przekazanych jej materjałów, dotyczących ustalenia i oszacowania poniesionych przez poszkodowanego strat wojennych, względnie ostateczne ustalenie i oszacowanie tych strat“.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek: (—) **Trąmpczyński.**
Prezydent Ministrów: (—) **Antoni Ponikowski.**
Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
wz. (—) **J. Karśnicki.**

(Dz. Ust. R. P. z dn. 15 kwietnia 1922 r., Nr. 27 poz. 219.)

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 1 maja 1922 r.

Lipski, starosta.

271.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 1. Znosi się Ministerstwo b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 2. Kompetencje, przysługujące Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej, przechodzą na właściwych Ministrów.

Rada Ministrów władna będzie wprowadzać zmiany w kompetencjach poszczególnych ministrów, wynikających z ustaw obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej.

Art. 3. Uchyla się moc obowiązującą wszystkich przepisów niezgodnych z powyższemi postanowieniami, dotyczących Ministerstwa b. Dzielnicy Pruskiej, a w szczególności zawartych w art. 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 19 i 20 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej (Dz. P. P. P. nr. 64, poz. 385), tudzież w art. 8, 10 ustęp czwarty i 13 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. nr. 75, poz. 511).

Art. 4. Art. 12 ustęp drugi ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. nr. 75, poz. 511) otrzymuje brzmienie następujące:

„Rozporządzenia, które zostaną w przyszłości na mocy art. 11 wprowadzone do b. dzielnicy pruskiej, uważane będą za prawnie ogłoszone w tej dzielnicy o ile razem z rozporządzeniem je wprowadzającem będzie ogłoszony tekst danego rozporządzenia z ewentualnemi zmianami".

Art. 5. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezydentowi Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek: (—) **Trąmpczyński**

Prezydent Ministrów: (—) **Antoni Ponikowski.**

Minister Skarbu: (—) **Michalski.**

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 1 maja 1922 r.

Lipski, starosta.

272.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 marca 1922 r. w przedmiocie odroczenia terminu zwolnienia ze służby wojskowej rocznika 1899 oraz części rocznika 1900.

Na podstawie art. 16 tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 27 października 1918 r. (Dz. P. K. P. nr. 13 poz. 28) zarządza się co następuje:

1. Odracza się termin zwolnienia żołnierzy wojska stałego: dla rocznika 1899 r. — do dnia 1 czerwca 1922 r., oraz dla części rocznika 1900 pobranej w czerwcu 1919 r., — do dnia 1 września 1922 r.

2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów: (—) w z. **Stesłowicz.**

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: (—) **Sosnkowski.**

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 1 maja 1922 r.

Lipski, starosta.

273.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1922 r. w przedmiocie oznaczenia terminu, określonego w § 32 ustawy z dnia 13 czerwca 1873 r. o świadczeniach wojennych (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 129) na obszarze b. dzielnicy pruskiej.

Na zasadzie § 32 ustawy z dnia 13 czerwca 1873 r. o świadczeniach wojennych (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 129) oraz art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw Sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) zarządza się co następuje:

1. Termin, określony w § 32 ustawy z dnia 13 czerwca 1873 r. o świadczeniach wojennych (Dz. U. Rzeszy Niem. str. 129) oznacza się na dzień 1 maja 1922 r.

2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 maja 1922 r.

Prezydent Ministrów: (—) **Antoni Ponikowski.**

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) **Kamieński.**

Kierownik Ministerstwa Spraw Wojskowych: (—) **Sosnkowski.**

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 1 maja 1922 r.

Lipski, starosta.

274.

Urząd Ubezpieczeń w sprawie przeciętnych zarobków rocznych.

Wyższy Urząd Ubezpieczeń w Toruniu ustanowił pismem z dnia 3 marca 1922 l. dz. 307|22 przeciętne zarobki roczne, które mają służyć za podstawę do obliczenia rent z nieszczęśliwych wypadków jakim zwykli robotnicy rolni lub leśni ulegli względnie ulegną po dniu 31 grudnia 1920.

Te zarobki przeciętne są równe na całe Województwo Pomorskie i wynoszą:

A. W razie wypadków jakie zaszły w roku 1921.

	Poniżej 16. roku życia.	Oo 16. do 21. roku życia.	Ponad 21 lat.
Dla mężczyzn.	3000,— mk.	5250,— mk.	6210,— mk.
Dla kobiet	2430,— mk.	3480,— mk.	3750,— mk.

W tych przypadkach oblicza się renty pp. od powyżej podanych przeciętnych zarobków rocznych.

B. W razie wypadków po 31 grudnia 1921 r.:

	Poniżej 16. roku życia.	Od 16. do 21. roku życia.	Ponad 21 lat.
Dla mężczyzn	54000, mk.	68400, mk.	99000, mk.
Dla kobiet	36900, mk.	61200, mk.	61200, mk.

W tych przypadkach nie oblicza się rent od powyżej podanych zarobków przeciętnych, lecz od zarobków ustalonych w sposób uwidoczniony w przykładzie następującym:

Przeciętny zarobek roczny wynosi n. p.	61 200 mk.
odciąga się kwotę podaną w zmienionym §. 939 O. U.	18 000 mk.
pozostaje	43 200 mk.
od tego 1/3 -	14 400 mk.
dodaje się	18 000 mk.
podstawowy zarobek roczny wynosi zatem.	32 400 mk.

Od tak obrachowanego podstawowego zarobku rocznego oblicza się renty dla okaleczonych, pośmiertne, a także renty dla wdów i sierót i renty dla rodzin (§§ 950, 586, 598 O. U.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Puck, dnia 26 kwietnia 1922 r.

Lipski, starosta.

275.

Znaleziona łódź.

Na wybrzeżu przy Wielkiejwsi znaleziono łódkę noszącą nr. 3500 i litery C. H. r. 1908. Właściciel zechce się po nią zgłosić do Urzędu dla Rozbitków przy starostwie w Pucku do dnia 30 lipca. Po upływie tego terminu zostanie takowa sprzedana, a uzyskana kwota wpłynie do Kasy Państwowej.

Puck, dnia 25 kwietnia 1922 r.

L i p s k i, starosta.

276.

Zgłoszenie nieszczęśliwych wypadków przy pracy.

Wedle obowiązujących przepisów prawnych jest każdy pracodawca obowiązany do zgłoszenia każdego nieszczęśliwego wypadku, który się wydarzy w jego przedsiębiorstwie, najpóźniej w przeciągu trzech dni, śmiertelne zaś wypadki muszą być zgłoszone natychmiast. Zgłoszenia przesyłą się na przepisanych wzorach i to w 2 egzemplarzach do miejscowej władzy policyjnej (w Poznaniu do Starostwa Grodzkiego) w jednym egzemplarzu zaś do Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu, ul. Mickiewicza nr. 2. Wzory do zgłoszeń można nabyć w każdej kasie chorych.

Poznań, dnia 20 kwietnia 1922 r.

Zarząd Ubezpieczalni Krajowej.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania. Pp. wójtom zwracam uwagę na to, że winni po otrzymaniu doniesienia o wypadku przeprowadzić jaknajspieszniej dochodzenia w myśl §§ 1559 i nast. ordynacji ubezpieczeniowej i przesłać je bezzwłocznie przez starostwo do Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu.

Puck, dnia 1 maja 1922 r.

L i p s k i, starosta.

277.

Dot. ustanowienia badacza mięsa na miasto i obwód pucki.

Na mocy ustawy z dnia 3. czerwca 1900r. w przedmiocie oględzin bydla rzeźnego i mięsa i rozporządzenia wykonawczego Ministra dla Spraw Kościelnych, Szkolnych i Medycynalnych, Ministra Finansów, Ministra Rolnictwa, Domen i Lasów i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20. III. 1903r. dot. oględzin bydła rzeźnego i badania mięsa włącznie trychinoskopji (M. Bl. str. 56) § 2 ustęp 1 ustanowiłem kołodzieja

Juljusza A b r a h a m a

z Pucka jako badacza mięsa na miasto i obwód Puck, który zdał przepisowy egzamin i wylegitymował się świadectwem egzaminu, wystawionem przez Przewodniczącego Komisji egzaminacyjnej (departament. lekarza weterynaryjnego Dr. Gracza w Toruniu).

P u c k, dnia 26. kwietnia 1922r.

L i p s k i, Starosta.